

Hirdetmények.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Table with subscription rates: Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve; Egész évre; Félévre; Negyedévre; Egy hóra.

Hirdetési díj:

Ottasábos petitor egyszeri beiktatásért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyiltér 4 hasábos petitorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglalaj ujdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Csütörtök Aprilis 9.

70. szám.

A szélsőbal teljes diszben.

(T.) Említettük már, hogy a szélsőbal még ez ideig nem jelenhetett meg a közönség előtt így, az ő eredeti típusával és főhőjéző hajlamaival, mint jelenleg, a közigazgatási vita alatt. Itt föltárja szívét, föltárja lelkületét, s ha a nagy közönség nemakarna vaknak maradni és föltárja az ő szeméit, megismerheti, hogy a szélsőbal és a liberalizmus annyira vannak egy máshoz mint Makó Jeruzsálemhez, mert a mióta parlamentünk van, ez a párt még minden reformnak ellene szegült, mert az ő orthodoxizmusában a negyvennyolczas és kilenczes talmudonkivül nem ismert semmit. Ez az ő ideálja, ez az ő netovábbja, ezenkívül se lát, se hall.

Az orthodoxizmus legkétségbevonhatlanabb ismertetőjele a türelmetlenség minden iránt, ami nem a tálmudból származik. Már pedig engedelmet kérek, akármennyire becsülöm is a régi bölcseséget, de annyira nem becsülöm még se, hogy a haladó idők új nemzedékeinek, az ő koruk, szokásuk és felfogásuk szülte statutumokat oktroiálhassanak a nyakára. Már csak méltóztassanak a haladó idők új nemzedékeinek megadni azt a jogot, hogy ők maguk gondoskoddassanak magukról és méltóztassanak elhinni, hogy meg az is lehet jó, ami új.

De hát nem így a mi szélsőbalunk. Ez a párt oly arroganciával rizza most a szakállát, hogy a haladó emberiségtől imádatot követeljen, hogy fele se tréfa. Hogy meg neki Budapest fővárosának mint a darázs és dongja mérgesen a füleibe, hogy miért nem gyűllesz, demonstrál a régi megyék és a szélsőbal mellett? Határozottan követelő modorban lép föl és exkommunikál mindenkit, aki az ő orthodoxismusa előtt meg nem hajlik. Csak éppen úgy osztogatja a hazafiúi czímet, mint a királyi tanácsosságot, s önhittségében még kitélik tőre, hogy megalkotja a szélsőbal szent Irányi rendet. És mit csinált Szatmármegyével, mely szemébe mondta a szélsőbal augur

hadnak, hogy ő bizony a közigazgatási javaslatot pártolja. Azt a megítélését és elképpedést látni, melyet a szélsőbalj Sztatár megye vélemény szabadságának gyakorlása felett tanusított, valóságos humoreszk. Elvult ájulva a szabadszólás rend lovagjainak egész szotnyája és hajkszállainak égfelé meredezése közt emelék kezeit az ég felé, hogy az ő magyarok hazájában még ily merényleteket is megtűr.

Hanem bezzeg, mikor ájulásukból fölösödtek, kijutott Szatmármegyének. Azt gondoltuk eső esik, úgy hullt az átok Szatmármegye fejére, s kijutott neki a titulusból minden, csak a jó nem.

És ezek az emberek akarják Magyarországot vezetni, akik türelmetlenebbek a mások nézetei iránt, mint a khinaiak? Ezek játszóik itt a szabadelvűt, akik megkövezik az embert a szabad szóért? Ezek akarnának kormányozni, akikből kisir a zsarnokság, az önkény és a fanatizmus.

Hát csak az a megye szent, amelyiknek maga felé hajlik a keze és görcsösen ragaszkodik előjogainak bársony székébe, hanem a melyik állami és országos szempontból itélve saját érdekét és jussát kész a hazával megosztani, az, hazaáruló, galád?

Es aki így itél a mások véleménye felett, az követeli a közönségtől, hogy igazságos bírának, és az igazság védőjének neveztessek?

Soha se ismertem még a hazafiságnak ama programját, mely megtiltana, akár az egyeseknek, akár testületeknek, hogy egyéni vagy testületi érdekeikről az ország érdekében lemondaniok nem szabad, és soha se imádtam az erény mintaképe gyanánt azt a ragaszkodást, mellyel valaki saját egyéni érdeke iránt viseltetik a közérdek rovására.

Hátha a szélsőbal szerint a szentté avatásnak ez a feltétele? Lesz ne féljen elég megye, a melynek számára készen tarthatja koszoruját, de hogy Magyarország valódi intelligenciájának zöme a javaslatot pártolja, olyan igaz, mint hogy a szélsőbal nem pártolja.

A megyék felirata ebben a tekintetben pro domo sua beszél és a mint-hogy saját magának senki nem lehet bírja, de még orvosa se, hát ezekre a feliratokra valami nagy súlyt fektetni nem lehet, többet ér egy önzetlen szó mint egy métermázsányi olyan felirat. Hogy a szélsőbalnak ez tetszik, arról megvagyunk győződve, de hogy a szélsőbal jelen magatartása a nagy közönségnek, hogy tetszik? A jövő fogja megmutatni.

A református konvent tegnapi ülésén a világi elők helyét Tisza Kálmán foglalta el. A tanácskozást Kun Bertalan vezette. A közalapi végrehajtó bizottság nevében Beöthy Zsigmond szóalt fel s hangsúlyozta, hogy a kérvényeket későn, pontatlanul nyújtják be és kéri a konventet, hogy határozzon meg oly időpontot, melyen túl a beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak. Gróf Dégenfeld József a közalapi bizottság segélyosztási tervezetének felülbizárlására kiküldött albizottság jelentését mutatja be, mely a végrehajtó bizottságnak azt az állítását, hogy a tavalyi konventnek a felosztásra nézve megállapított módokat keresztülvinni lehetetlen, kétségbe vonja. E konventi megállapodás szerint a közalapok 95,790 forintra rugó bevételéből tőkésítendő 23,947 forint, misszió céljokra fordítandó 19,951 forint, a gyámintézetre 7980 frt, egyszersmindenkora adandó segélyekre 17,330 frt, tökésegélyekre 13,864 frt és 9250 frt, összesen 23,144 frt, kiengyelítésre 3466 frt. A kiküldött albizottság azt indítványozza, hogy a konvent ragaszkodjék tavalyi határozatához s a fentebb jelzett módon ossza fel a közalapok jövedelmeit, természetesen a rendkívüli jövedelmeket is fel lehetne osztani az egyes csoportok között. Kovács Albert a közalapi végrehajtó bizottság indítványát védelmezi, de gróf Dégenfeld József, György Endre és mások hozzászólása után a konvent kimondta, hogy a felosztásra nézve a tavalyi megállapodáshoz ragaszkodik. A konvent ezután elhatározta, hogy mindig csak az illető év december 15-ik napjáig beérkezett kérvényeket veszik figyelembe. Ezután a segélykérvényeket kezdték tárgyalni. Az erdélyi egyházkerület kérvényeire vonatkozó törvényjavaslatot a konvent elfogadta, a mennyiben az erdélyi egyháznak 3000 frt segélyt szavazott meg, 39 részre osztván meg ez összeget. A tiszántúli kerület 64 községe 4440 frt, a tiszáninneni kerület 36 községe 3100 frt, a dunamelléki kerület husz község 3600, a dunántúli kerület

24 községe pedig 2600 frt segélyt kap. Ezután a lelkészek kérvényeit tárgyalták s a proponált 8520 frt segélyösszeget kivül még néhány segélyt szavaztak meg.

Külföld.

Háborus híreket hoztak forgalomba pár nap előtt, melyeket a bolgár miniszter gyilkossággal és Oroszország fegyverkezésével hoztak kapcsolatba. Berlinben ezeket a forgalomba hozott nyugtalanító híreket megcsófolják. A „Nordd. Allgemeine Zeitung“ a többek közt utal azon körülményre hogy Oroszország épen most látja el harseregét egy új löfegyverrel s ez a körülmény maga csaknem kizárja azt, hogy az orosz kormány most akarna komolyabb akciózt indítani. A német officiózus aztán szemlét tart az egyes államok közt fenforgó összes vizályos kérdéseken s azon következesekre jut, hogy egyik sem indokolja a harcias aggodalmakat, melyek tehát legalább ez idő szerint teljesen tárgytalanok.

Összeesküvés a czár ellen. — A londoni lapokhoz érkezett táviratok szerint a pétervári rendőrség a czár élete ellen szőtt összeesküvés nyomára jött. — A gyanu egyéneket elfogták s a vizgálatot folytatják. — Caprivi ingadozik. Hírlík, hogy Caprivi birodalmi kancellár állása megugrott. A hír megerősre azonban még a politikai viszonyok fejlődésétől függ.

Megszűnt zárlat. A német kormány legközelebb megszünteti a sertés-baviteli tilalmat, amely a gazdaságra addig is káros hatást gyakorolt.

Fekete pontok?

Az európai helyzet ma még barátságatlanabbnak látszik, mint egy héttel előbb. A muló lehangoztos, melyet Crispi szavai a háboru hirtelen kitörésének lehetőségéről keltek Európában mindenütt, lassanként egy alaposabb és tartósabb kényelmetlenségnek engedett helyet. Annak elismerése, hogy a szofiai merényletnél orosz kezek voltak a játékban, elutasíthatlanul rákényszerítette magát a közvéleményre. „Cui prodest“ elve szerint nem is lehetett más hatalmat gyanusítani az orgyikosság bünszerzésével. Ekkor kettőtől kellett tartani.

Először nem volt kizárva, hogy a szofiai merénylet által orosz részről jelt adni akartak a Balkánon egy általános fölforgató mozgalom megkezdésére; e feltevés valószínűsége az orosz csapatmozdulatok s a francia elnök-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Csodálatos történet.

— Jean Soudan. —

Érzéseinket a természet adta segítségünkre, mint a bizalmas komoranyikokat a gondos anyós a vő szolgálatára, hogy bizottsága magának a szegény ember rabszolgaságát.

A mi áruló és csalékony szolgálk, a mi öt érzékünk ezen fölül biztosítva vannak még gondolatától is annak, hogy uraik kiadnak rajtuk; eddig még egy iparos sem nyitott elhelyezési irodát amaz orrok, szemek, fülek és nyelvek számára, a melyeket rajta-értek azon, hogy visszaéltek a bizalommal.

Innen van azután, hogy szent Tamás apostol óta azoknak, akik legkevésbé viselnek el, hogy érdekeik megcsalják, egyebek biányában minden körülmény között meg kell elégedniük a „láttam, ujjeimmal érintettem“ léle kifejezéssel, a mi annyi, mint „állítom, vagyok, ez tény, ez igazadhatlan, ez való igaz.“

S mégis! . . . Ezt a történetet az amerikai államokból, a spiritizmus hazájából hoztam magammal.

Főhősei — vagy ha úgy tesszük fölládozotai — két ismeretes művész, okos emberek tisztességes newyorkiak, kik a társaság hoz tartoznak, a kiket nem lehet hiszékenységgel vádolni. S a tanuk jelleme, száma még gondolatát is kizárja a misztifikációznak.

A mi a részleteket illeti, a melyeket élő szó után gyűjtöttek össze, ezeket gondosan összehasonlították azokkal az adatokkal, a

melyeket az új világ tudományos szaklapjai közöltek e tárgyra vonatkozólag.

A híres Sax Julián, a kit a heves hóvihar szokatlan télettségre kárhoztatott, pompás műtermében — a mely egyike a legfényűzőbbeknek az Ötödik Avenuen — kényelmes rocking chair jében himbálózva a kandalló mellett, szórakozottan lapozgatótt egy könyvben, hogy elúzza a téli este unalmasságát.

A műterm közepén a velenoezi csillár tizenkét gyertyájának fényes világossága alatt nehéz festőállvány állt, rajta a legutóbbi vázlattal.

A terem végén egyszerre csak heves szélroham támadt. Az ablaküvegek zörögnek ölmrekeszeikben, a festőváson pedig, mert rosszul volt az állványra föltéve, lecsuszott és elterült a szőnyegen.

— Atkozott idő! — mormogá a festő reszketve.

Fölkel, vigyázva visszahelyezi a vásznat az állványra, s visszamegy helyére, a kandallóhoz. Csipetével kezében igazgatni kezdi a fahasábot, mikor a pillanatra beállott esendben hirtelen támadt zajra visszafordul. A terem hátterében lépteket hall, melyeknek zaját elnyelte a vastag szőnyeg, majd egy élő test tompa zuhanását, a mint neki esik a nagy flamand álló óra szuette lábáok, a műterem legutolsó zugában.

— Atkozott dőge! Ide Pappy, — kiáltja Julián, megszuhogtatva a csipetét. — Már megint a kutya. No megállj, majd kikapsz. S a művész üzni kezd.

Székék, számolyok közt, esecsebecsékkel megrakott szekrények alatt, függönyök, szelfogók mögött dühösen keresi, kutatja, de sikertelenül.

A műteremben senki. De a hálószobába nyíló ajtó nyíva van. Julián odasiet, fel-

forogat minden butort, sehol sem mi. Egy pillantást vet az ablakra, he van zárva.

— Merre onshatott el az eb?

A lépcsőház ajtaján csöngetnek. Sax kinyitja. Barátja jött, Linnel Károly, a híres állatfésztő, kinek műterme ugyanazon az emeleten van, mint Saxé!

— Jó hogy jössz. — mondá barátjának, — legalább segíthetsz.

Es Károly, Juliánnal együtt ujra kezdi a félbeszakadt hájtóvadászatot. Végre pár percznyi hasztalan kutatás után Linnel nevetésre fakad.

— Hisz' Puppy nincs a szobában. . . Elhibedtek nekem. Az olvasás alatt elaludtál, s kutyáról álmodtál. Ez szerencsét jelent. . . Na aludni megyek. Menj te is. Ugy fu a szél, hogy még a kutyát sem volna szabad kikergetni.

— Meglehet, igazad van. Jó éjt, — mondá Julián belenyugodva.

Mikor egyedül maradt, eloltotta a csillár gyertyáit, szobájába ment s vetkőzni kezdett.

— Fura eset — mondá magában. — Pedig nekem ugy tetszett, mintha . . . De mindegy, gyerünk aludni. . .

Nagy hasáb fát tett a tűzre, lecsavarta a gázt, a takaró alá bujt s elaludt.

Két óra múlva éppen éjfélt ütött, mikor a festő hirtelen fölébredt. Kimeresztette szemét és hallgatóni kezdett. A kialvó zsarát-nokokból bagyadt sugarak röppentek ki, bizonytalan s muló vöröses világosságot vetve a szoba sötétjébe. Kint a vihar esillapodni kezdett Mély esend terült el az Avenuen, mely éjjeli átmát aludta a hótakaró alatt. Juliánt meghatározhatatlan félelem fogja el s hallgatózik.

Most nem csodálk! Jól hallja, lehetet-

len csalódnia. . . Rövid, remegő, szaggatott léleketvételnek tompa zaját hallja. Ott hallatszlik, a kandalló irányában, a bársony kevert felől. A fázékony kutya bizonyára ott vonta meg magát, odacsalta a kandalló melege, melynek utolsó parázsánál azonban nem veheti ki.

— No megállj! — fenyegetőzik Julián, azután kiugrik ágyából, a gázhoz szalad s egy csavarítására fény árad szét a szobában.

Sax három lépéssel a keretvétel terem. Meztelen lába egy husos tömeghez ér, mire borzadály fogja el, nyirkos tapintásu tagok keverednek lábszárai közé, s átfogják. Puff! A festő földre esik hálóköntösében s az üres térben el kezd kapálózni.

Mikor egyensúlyát visszanyerte, s fölkel, a megfoghatatlan lény eltűnt, a nélkül, hogy Saxnak ideje lett volna megtudni, hogy kutya volt-e, vagy macska.

Sax Julián, a new-yorki derék önkéntes zászlóalj kapitánya, aki résztvett a bullruni csatában, nem egy könnyen ijed meg.

De végre is, a láthatatlan kutya bosszantja, s dühbe hozza. A késő idő dacára csönget Linnel Károly ajtaján, mire ez fölkel s fölöltözik.

Linnel végig hallgatja a valószínűtlen eset mindea részletét, s a után komolyan mondja:

— Burglar*) van nálád barátom, meg kell találnunk. Vagy pedig soloban nyakára hágtál egy üveg whiskeynek, ettől lidércnyomásod támadt. . . Ha ugyan nem te találad ki ezt a bolondságot, hogy engem megtréfálj. Akármint áll is a dolog, annyit mondani bátkorodom, hogy nagyon iosszul van megválasztva az ideje.

*) Ejjeli rabló.

nek a legmagasabb orosz renddel történt ki-
tüntetése által fokozódott.

Továbbá a Szoftában megindított viz-
sgálat kimenetele egy részről az európai kabi-
netek s másrészt az orosz diplomáciai köz-
közi kellemtelen fejtegetésekkel fenyegetett.
Ha a vizsgálat a minisztergyilkolási ügyben
konkrét támaszpontokat eredményezne Orosz-
ország értelmi bünszerűsége mellett, nem
lesz-e kötelessége a békehatárnak, vala-
mely diplomáciai eljárás által a pétervári
kormányval megértetni az európai polgári-
sultság álláspontját az ily megvetendő stílé-
politikával szemben? Néhány hét előtt Orosz-
ország sürgetésére odaadták magukat a ha-
talmak, hogy a bolgár kormányt figyelmeztet-
sék az állítólag Bulgáriában fészkelő nihilista
menekültekre.

A vád teljesen alaptalannak bizonyult,
mert a bolgár kormány sikerült megbizo-
nyítania, hogy az orosz emigránsok, kik Bul-
gáriában letelepedtek, fedhetlen előéletű, hazai
utólevelekkel ellátott egyének. És ha most
kijönnek, hogy a szofiai gyilkosság orosz fel-
kutatása s orosz emissariusok által lett elkü-
vetve, nem lenne-e Európa kötelessége a nyársat
megfordítani s most Oroszországot figyelmeztet-
ni az ily bünsű izelmek megengedhetlenségé-
re? Hogy ez utóbbi várakozás mily jogosult
volt, már kitűnik a német birodalom mérvadó
közvéleményének hiteles közléseiből.

Egy Berlinből sugalmazott lap már bi-
zonyosnak tartja, hogy a szofiai miniszter-
gyilkosság orosz üzemekre vezetendő vissza
és kiállításba helyezi, hogy a Bulgáriában
Oroszország diplomáciai képviselőivel „meg-
terhelte” Németbirodalom a szofiai vizsgálat
eredményét a pétervári kabinetnek vagy a
berlini orosz nagykövetség utján, vagy a czári
udvarnál meghitelt német nagykövet által
notifikálni fogja. Hogy az ily eljárás egy-
értelmű lenne azon kívánság tudatásával,
miserint Németország szeretne megszabadulni
a feladattól, hogy Bulgáriában diplomáciai
képviselője legyen Oroszországnak: ez nem
szorul bizonyításra. — De teljesen érthető
lenne az is, ha Németország megunt volna,
lobogójával fedezni oly politikát, mely még a
minisztergyilkolástól sem riad vissza.

Ha Berlinben létezik a kívánság, Orosz-
ország bulgáriai képviselőinek letétele által
megmutatni a világnak, hogy Németországnak
mi köze sincs e gyilkos politikához, úgy ez
ép oly természetes mint tisztelni való kívánság,
melynek bátor nyilvánítása a művelt világ
megsemmisítő ítéleteként fog Oroszországra
lezugni.

Az európai helyzet komoly lett, — írja
a Pester Correspondenz. — A politikai égbolt
sötétül s háborús sejtelmek töltik el a keble-
ket. A gyöttrő bizonytalanság érzete lappang
a világban s az emberiség úgy érez, mintha
nehéz váltásnak kellene jönnie. A hogy a
dolgok ma állnak, a művelt világ nem hall-
gathatja el marasztaló ítéletét az orosz poli-
tika elajúlásai ellen, mert az erkölcsi világ
rend követeli, hogy az orgyilkosság, mint
politikai elv, megbélyegzessék. Elég erőnek
érzi-e magát Oroszország a harc, felvételére
a központi hatalmakkal. Ha nem akkor nyu-
godtan zsebre vágja az európai megintést s
nem mer tiltakozni. Ha igen akkor az erkölcsi
ítéletre insulzusokkal telel, és akkor vége az
európai békének. Végzetes napok elé megyünk,
melyekben a béke egyszer ismét késéltre lesz
állítva.

Sax egy szót sem szólt, annyira el volt
foglalva az esettel.

Lynnel teljesen felöltözött. Julián kezé-
nél fogva bevezette műtermébe s innen a
hálszobába.

Mikor a szobaközepére értek, Károly
megállt, a rendetlenül heverő butorzatokra
hosszú kutató pillantást vetett s aztán hall-
gatóni kezdett.

Egyszerre csak összereszt. A szoba
hátterében, az ágy fölül (jól kivehető volt az
éjszaka csöndjében) mély sohajt kelt, csöndes
zokogáshoz hasonló.

— Valaki van ott, — kiáltott egyszerre
a két festő s megindultak az ágy felé.

Lynnel kinyújtott kezével végig siklott
a takarón, fölemelte a fej alját és a matra-
cot s tapogató kutatja át az ágyat.

— Fogok valamit, egy kart, egy leány-
kart... gyere csak ki kis tolvaj!

A „kis leány” nyugó, védi magát, ellenáll.
A függönyök mögött küzdelem fejlődik ki.
De a festő erősebb, s a bűnöst, dacára el-
keseredett ellenállásának, kivonszolja a szoba
közepére.

De egyszerre mind a két festő fölkiált.
— Hol van? Nem látom.

— Én sem! Nem látok semmit, csak a
magam kezét.

— De mégis fogom a kezét, érzek egy
mezelen kis testet. Most érintem pihéző mel-
lét, a bőre oly sima és puha, mintha bársony-
ból lenne.

— Olyan, de nem látok semmit, semmit.
Ez igazán különös.

— Nem hallod tompa nyöszörgését, el-
fojtott nyugózatot?

— Hallom én jól.

— Mi ez hát akkor? Ugy látszik, hogy
mind a ketten eszünkél vagyunk, én legalább
nem ragyok vak... Látok a szobában min-

Napi hírek.

Tájékoztató.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünneppapokon
d. u. 4 órákor a „Margit” nagytérben.

Múzeum a kollegiumban nyitva van vasárnapon-
ként délelőtt 10-től 12-ig.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek
nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva
van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—7-ig.

Apr. 15. E napig egyenes adók és a hátralékok
befizetendők, hogy a polgárok választási jogukat gyá-
borolhassák.

Apr. 17. A vöröskereszt egylet hajdumegyei fiók-
jának közgyűlése a városházán.

Apr. 18 és 19. Debreczeni lövészversenyek.

Május 5. Királyi táblák működésének megkezdése.

Május 9. Nyomdász majális a „Margit” fiú-
diszteremben.

— A Csokonai kör tegnap délután V e r-
t e s i A r n o l d elnöke alatt választmányi
ülést tartott, melynek számos érdekes tárgya
volt. Az elnök mindenekelőtt bejelentette,
hogy az emlékkert fenntartásának költségeire
a következő adományok voltak eddig: A
debr. reform. egyház 50 frt, a debr. takarékpénztár
60 frt, az István malom 40 frt, a kereskedelmi
és iparbank 20 frt, az alföldi takarékpénztár
5 frt. A városi tanács arról értesítette a kört,
hogy addig a kert fenntartási költségeihez nem járulhat,
míg a költségvetést nem ismeri, s az összeget a kör
meg nem határozza. A választmány tehát azt ha-
tározta, hogy a kertek fenntartásának költség-
vetése mellékeltevé 300 forintot kér a városi
tanácstól. A mennyiben a kert örökzöld
folytonos rongálásnak van kitéve, elhatározták,
hogy a kör egy rendes fizetéses kert-
őrözöt fog tartani, és erre lehetőleg egy 48-as
őreg honvédet alkalmaznak. B e k e Mihály
ur, mint a 48-as honvédegyet elnöke fel fog
kéretni, hogy alkalmas őreg honvédet ajánljon.

— A múlt évi számadásokat a számvizsgálók:
dr. Medve Kálmán, Dalmy Kálmán és Kövy Lajos urak megvizsgálván, rendben
levőknek találták, a választmány tehát kö-
szönetet szavaz a buzgó pénztárnoknak s a
közgyűléstől kérti, hogy a pénztárnoknak a felmentvény meg-
adassék; a jövő évi költségvetés elkészítésére és
beterjesztésére pedig felkértek Lengyel Imre,
Dr. Bakonyi Sámuel főtitkár és Tóth Béla
pénztárnok. — Az alapszabályok intézkedése
szerint a választmányi tagok egy harmadrésze
kisorsolandó lévén ezuttal a következők sor-
soltattak ki: Békéssy László, Bészler Károly,
Boczkó Sámuel, Csiky Lajos, Dicsőfi József,
Dóczy Imre Dr. Kola János, Lengyel Imre,
Dr. Popper Alajos, és Simonffy Emil. — A
kisorsolt tagok újabb megválaszthatók. Végül
tárgyalott Domokos Kálmán két indítvány. Egyik
az, hogy az alapítók részére díszes oklevél
állíttassék ki. Ez indítvány egy hangulag
elfogadtatt. A másik indítvány az volt,
hogy a mennyiben Csokonai neve hol y-nal,
hol i-vel iratik, állapíttassék meg a Co-
konai nevének helyes írása. A kör választ-
mánya kimondta, hogy a Csokonai nevé-
t helyesen i-vel kell írni. Ezzel az ülés
véget ért.

deu tárgyat, mindent csak azt a titokzatos
lényt nem, a melynek nevet sem tudok odai.
Szellem? angyal? vagy ördög? Hallatlan
egy tünemény! Ezen a remegő két kézen
keresztül, mely kezzeimben lüktet, ujjaim ke-
resztül, melyeket szeritök s ezen a titokzatos
testen keresztül, melynek érzem finom körvo-
nalait s melegségét, látom a gáz sárga fényét,
a mely semmi árnyékot sem vet a falra, a
mienken kívül. Talán valami kimagyarázhat-
atlan illúzióknak vagyunk áldozatai. Várjuk
be a reggelt, akkor talán végére járhatunk
a dolognak.

A két barát igyekezett egymást meg-
nyugtanni.
— Addig is azonban ne eresszük el, ne
engedjük elillanni a „corpus delicti” —
mondá Julián.
A két festő lehető elővigyázzattal és óva-
tossággal vitte az ágyba Julián láthatatlan
gyermekét, aki ellenállás nélkül követte őket
s azonnal mozdulatlan, mély álomba merült.
— Alszik, — mondá Lynnel halkán.
(Vége köv.)

Tamási és Rózsa Sándor.

— A Ráday-világból. —

Ugy hiszem 1871-ben történt a szegedi
várbán, a végtárgyalási terem előtt, hol a
jegyzékkel bíró közönség ólénk érdeklődéssel
gyülekezett, míg a jegyzék nem bírótak
Pestmegye panyókás huszárai iparkodtak visz-
szatartani a betolakodástól.

En voltan a közzvaldó, s éppen nagy számu
jegyzeteimet rendezve, készülök a végtárgya-
lásra, midőn a zürzavaros hangokon keresztül
egy hangosabb kiabálás és felelelés háborított
meg gondolataimban.

Kimentem megnézni a zaj okát s láttam
egy igen rokonszenves uri embert, ki a rendet
fönntrótt megyei huszárokkal élénk felelelésbe
állott.

— Mi a baj?
— Ez az ur erővel be akar menni, pedig
nincs jegye.

— Kérdőleg fordultam az igyekvő uri
ember felé.

— Kérem én Tamási vagyok, a
szinész és Pestről csak is éppen azért
jöttem le Szegedre; hogy ezen a tárgyaláson
jelen lehessenek.

— Tessék belépni.
— Nagyon levagyok kötelezve, tetszik
tudni holmi betyár karakterek szeretnék
tanulmányozni, azért vettem magamnak ezt a
fárságot.

— Betyár karaktereket! ? ezt itt aligha
fog találni, kivált, a mai napra kitűzött
végtárgyaláson.

— De hát nem Rózsa Sándor és ban-
dája egyik bűnügye van ma tárgyalás
alatt?

— Igen a Návay féle földéaki rablás.
— Hiszen Rózsa Sándor is ott volt?
— Eppen azért, mert Rózsa Sándor
összes gonoszait köztételi jegye sincs olyan
ahol legkevésbé betyár jellemet produkált
volna, annak cselekményei rányirózt fur-
fangal vannak ugyan keresztül víve s gyors
feloldási képessége eltagadhatatlan, de épp
ugy telve vannak aljas kegyetlenséggel, mint
gyavasággal.

— De hát hiszen Rózsa Sándor? !
A könnyen hívő nagy közönség fényes
romantikus mezbe öltöztette őt, mit leginkább
forradalmi tetteiért tett, pedig azok is hőies-
kedés nélküli egyszerű lopásokból állottak,
de szigorú szemmel bírálva ezt a gonosztevőt,
csak hitvány harminci év törpül a tárgyalog
bíráló szemeiben

— Vöröskereszt. A magyar szent korona
országai Vöröskereszt egylete debreczeni
fiók egyletének apr. 11-én Szombaton d. u.
3 órákor, a városháza nagytérben közgyü-
lést tart.

— A kir. táblák decentralizációja. A kir.
táblák szétszórása külsőben áll s a budapesti
épület belsejében megkezdődött már a csoma-
golás, a szedelőkódás. Az ódon épület folyo-
són, termében nagy az ürgés-forgás, mint
mindenütt a hol hurokolódásra készülnek. A
hivatalnokok szétszortják az ügyiratokat, per-
csomókat ama táblák sz-rint, melyeknek ügy-
körébe az egyes pörök tartozni fognak. Az
udvaron nagy ládák állnak, melyeknek felirata
„Debreczen”, „Nagyvárad”, „Szeged”, „Pozsony”
sat. elárulja, hogy hová fogják majd szállítani
a becses aktákat. A vidékre áthelyezett bírák
és hivatalnokok nehéz szívvel bár, de szintén
készülnek a távozásra. A budapesti kir. itélő
táblához már megérkezett az igazságügyminisz-
ter rendelete, melylyel a vidéki táblákhoz
kinevezett bírák és bírósági hivatalnokok
április 12-dikével itteni hivatalos tennivalójuk
alól fölmentetnek. A mondott napon tartoznak
székelyeikre utazni és a szervezkedést meg-
kezdeni. Mint a „Bud. Hirnap” írja, a kir.
táblai elnöki titkárok kinevezésének kérdése
végleg el van döntve, még pedig olyformán,
hogy csak öt elnök mellé neveznek ki titkárt.
A kinevezendők a következők: Szegedre
Kanyó Lajos kuriai tanácsjegyző, Győrbe
Fábiny kuriai tanács jegyző, Kolozsvárra
Hatfaludi kir. ügyész, Pozsonyban Lábán
törvényszéki bíró és Marosvásárhelyre Pleps
törvényszéki bíró. Eszerint Debreczenben és
Váradon egyelőre nem lesz elnöki titkár.

— Munkások közgyűlése. Az „István”
gőzmalom munkásainak önképző és segélyező
köre f. hó 12-én, vasárnap d. u. 2 órákor
tartja a kör helyiségében alapszabályszerű
II-ik rendes évi közgyűlést. Napirend: I.
A választmány és számvizsgáló bizottság
jelentése. II. A zárszámadások és költségel-
őirányzat előterjesztése, illetve megállapítása.
III. Indítványok tárgyalása. IV. Tiszújítás.
Az elnökség.

— A cseresi és gúti kaszáló-birtokosokat
a városi tanács figyelmezteti az erömestéri hi-
vatal utján, hogy a gúti iparvasút pályates-
tesztén jóságukat ne legeltesék, csapatos
jóságokat másutt, mint az átjárónál, a
pályán keresztül ne hajtsanak, mert ez el-
lenkezik a közlekedési törvény szabályaival.
A tilalom áthágói a rendőrség által elmaras-
tatlanak.

— A kir. tábla kisajuttatja házához a
pala, stukatúrgerendák, fedélszékák megér-
keztek. Így az épület befedését Sváb Károly
gratzi palaföd mester mielőbb megkezdheti.

— Homok és Csapókertek rendezése.
Mint már írtuk, a belügyminiszter megerősítette
a Homok és Csapókertek szabályozására vo-
natkozó terveket. — A városi tanács ennek
folytán utasította a mérnöki hivatalt, hogy az
említett két kertben a szabályozási vonalakat
jelölje ki s gondoskodjék arról, hogy ezután
az építkezések okvetlenül ezen vonalak
szerint történjenek. — A kisajuttatások és
további intézkedések akkor fognak megtörténi,
mikor ezen kertekre vonatkozó szabályrendelet
felsőbb jóváhagyást nyer.

— A városi rendőri és egészségügyi hi-
zottság ma délután ülést tart a gyepmestéri
lak építése, valamint a marhavágási szabály-
rendelet készítése tárgyában, mely utóbbit a
közzvaldó építése teszi főként szükségessé.

— Iskola-építés. A városi mérnöki hi-
vatal a tervezett és immár nélkülözhetetlen új
róm. kath. elemi fiúiskola terveit elkészítette
és benyújtotta a városi tanácshoz. — Az új

iskola egészen az anna-utcai r. katolikus
leányiskola mintájára van tervezve, miután
azzal a r. kath. iskolaszék teljesen megvan
elégedve. Csakhogy a fiúiskola homlokzata
hosszabb s belterjedelme is nagyobb, miután
hat tanterem és egy tanítói lakás van föléve.
Az iskolát a város a piaristáktól már évekkal
ezelőtt e célra megvásárolt varga-utcai
telekre (Therézianummal szemben) fogja épít-
tetni. A költségek 3800 frtra vannak elő-
irányozva.

— A jóságok kihajtása a Hortobágyra
teppan kezdődött. — Sok gazda sietett is fel-
használni a kihajtás idejének várvavárt elér-
kezését. Pedig alig van még mező a Hor-
tobágyon, miután a hideg időjárás erősen
hátráltatja a fü növést.

— Árverés a színháznál. Valentin Lajos
volt szinagazgató színházi felszerelvényeire,
melyek körülbelül 30,000 frtra voltak becsülve,
két nap óta folyik az árverés a hitelezők
javára. — A város is érdekelve lévén, a
tanács az árverésre Szabó József főszámvévőt
és dr. Magos György alügyészt küldötte ki;
a főszámvévő ur a város nevében szintén ár-
verel s rajta kívül Leszky András debrecze-
zeni, Ditrői Mór kolozsvári szinagazgatók és
egy sereg magán ember vesz részt az ár-
verésben. Tíznap a butorok s részben a ruhatár
és díszletár keltek el, a becsár 30%-jával. —
A főszámvévő ur tegnap körülbelül 1500—1600
frt áru felszerelvényt szerzett meg; köztük a
„Szegény Jonathán” operette fényes díszleteit
400 frtrért. Ditrői az „Ember tragédiája”
díszleteit kívánta megszerezni, de ezek csak
ezután licitáltak. Miután több végrehajtott
van, ezek pedig a város elsőbbségét nem is-
merik el, ezért a város képviselőjének is
készen kell állni arra, hogy a város maga
elsőbbségi igényeit majd a bíróság előtt lesz
kénytelen érvényesíteni.

— A macs-pusztai iskola megnyitása.
Kiss József kir. tanfelügyelő bizottsága
Steinfeld Mihály és neje ritka szép áldozat-
készsége egy új pusztai iskolát hoztak létre
a Debreczenhez tartozó Macs-pusztán. — Az
iskola felállítása példaadólag hathat Hajdu-
megye nagybirtokosaira, hogy pusztáikon,
melyeken alig található 2—3 iskola, ők
is hasonló áldozatot hozzanak a népuvelés
ügyének. A megnyitásról közöljük a követ-
kező tudósítást:

Az iskola 7-én nyitott meg Kiss József
kir. tanfelügyelő által Steinfeld Mihály nagy-
birtokos urnak, mint az iskola felállítójának és
fenntrótt tulajdonosának s nejének, továbbá

az iskolába felgyűlt tankötelek gyermekek
szüleinek jelenlétében. Az iskolában fenn volt
456—12 éves tankötelek gyermekek, kiket a kir.
tanfelügyelő és az iskola fenntrótt tulajdonos
Kiss József tanítóknak átadták s vezetésére
biztak, hogy őket alaposan, értelmesen, szet-
rettel és szelidséggel oktassa és neveljen
igazi vallásosságban. Ugyanazon alkalommal
a jelenlévő szülők is felhívatták kir. tanfel-
ügyelő által egy 6—12 éves, mint 13—15
éves tankötelek gyermekeiknek iskolába való
rendes feljuttatására; mivel ellenkező esetben
a közoktatási törvény által elrendelt bünte-
téssel is kényserítettnek szülei kötelessé-
göknök tekintetben való teljesítésére. Végre
buzdítottak arra is, hogy az ő gyermekeik
érdeklében Steinfeld Mihály ur által irántuk
lehető legjobb akaratból és indulatból hozott
valóban nagy áldozatért irányukban hűséggel,
szetrettel, engedelmességgel és tisztelttel
viselteszenek mindenkor. — Igyekezzenek ők
is otthon, gyermekeik tanítójának munkáját
megkönnyíteni az által, hogy gyermekeikkel
szelidséggel és szeretettel bánjanak s előtők
durva és sértő beszédeknek ne mondanak és ta-

— A
Az aradi k
évi rendi k
díjazásár
fel: Mit é
azt az agy
városoknál
aggodalma
nyilatkozta
későbbi ta
tenni. Ma
tapasztalat
feljük nyi
s z állít
káros hatá
nem és z
hogy a tá
díjtételek
fővárosába
lesztették,
biztosított
viszont az
tetemesen
a netán ro
szemben t
— C

Tamási csodálkozva és csalódva nézett
reám.

— Majd meglássa tanulmányozandó
ideáljait mindjárt, most vezeték föl őket rendre.

A törvényszék elfoglalta helyét, a vád-
lottakat bevezették, Rózsa, Csonka, Lobo-
zár és még más hét gonosztevő összehozott
vállakkal, minden színű foltokkal tarkázott
mándlikban, sáppadt arccsal, gubbanczos
hajjal, nyomorult aczkifejezéssel, mennél
szánaróbb arcot igyekezve ölteni és mennél
jobban mentegetőzve, a másokra háritani a
gonosztevő erősebb részét.

Csonka, Rózsa heves vitában a szem-
besítésnél készek lettek volna egymás torkát
elharapni.

A tényállás rövid. A Tisza árjai mesze
földeket előntöttek, határok voltak tuczat
számra elborítva a zajos ár által s Návay
földéki laka csak mint kis sziget emelkedett
ki a nagy özönből.

Rózsa és cimborái, mint békés halászok
hat csonkonak megközelítették a földéki kas-
télyt, lefűlítették a cselédséget, összeszedték ami
arany és ezüst érték volt, mintegy 20,000
frt értéket s daczára, hogy ellentétlára nem
találtak, kegyetlenül bántalmazták a ház urát
annak nővérét és sógorúját, védtelen férfit
és gyöngye ártatlan nőket, akkor midőn már
minden értéket bezsebeltek.

Rózsa, mint minden nagyobb rablásnál,
itt is a könnyebb végét fogta a dolognak,
kint örködött, hogy ha netalán veszély köz-
elget, hamarabb megmentse a bőrt.

Tamási nagyot nézett a hitvány ripó-
kón és nagyon csalódva hagyta el a végtár-
gyalási termet,

Tóth Mór

nitójoknak s
odahaza is g
felügyelő az
nejével egy
fogásukhoz
szavakat int
lába való fe
meket szüle
delutánján
vendégeiket
az iskola fe
jegyeztette
Steinfeld u
fekvő. Sem
is felküldte
az iskolába,
izben fel i
súive, hogy
ezeni tanyá
fogják gyer
örömmel aj
és neje az
gató akadé
dásu iskola
tára a leg
ü t v e n g
szereztek b
tanszereket
szerszege
K i s s J ó z s e
tette be, ho
jének az
igen szives
nevelés oltá
vábbra is j
gebben ajá
vendégeivel
is megisme
mekével,
szivesyes
velők való i
növedekeik
nézve, kik
osztálybeli
gyermekéi
ki iskolába
jártak, s
látászik, ho
tak. — A
kegyelműs
iskola tul
hogy abba
tegyen s a
annak idej
— A
Az aradi k
évi rendi k
díjazásár
fel: Mit é
azt az agy
városoknál
aggodalma
nyilatkozta
későbbi ta
tenni. Ma
tapasztalat
feljük nyi
s z állít
káros hatá
nem és z
hogy a tá
díjtételek
fővárosába
lesztették,
biztosított
viszont az
tetemesen
a netán ro
szemben t
— C

év auguszt
ségekkel a
egylete re
érkező ve
Aug. 15-é
gy ül és
megnyitás
vándorgyű
szinkörbe
s e n t e
egylet 10
innen felv
ünnepegy
előtt műb
delután k
23-án a k
kiosztása,
alapítóina
egylet tiz
—
egyletbe,
áll s a m
ezen váro
— I
meglepo
számolás
lakosság
igy most
részekkel
sága 285
—
bejárásán
a kereske
ha a maga
árterén
montirozó
betejezett
esetben a
képet jár
három ir
lesz. Az
hogy eza

zai r. katolikus tervezve, miután teljesen megvan a kőműves munkája nagyobb, miután az is van föléve. A kőműves munkái már régebb óta vártak a kőműves munkái miatt. Valentin Lajos tervezésére, a kőműves munkái miatt. Valentin Lajos tervezésére, a kőműves munkái miatt. Valentin Lajos tervezésére, a kőműves munkái miatt.

mitójoknak szeretésére és tisztelésére serkenték odahaza is gyermekeiket. Ezek után a kir. tan. felügyelő az iskola fenntartó tulajdonos és nevelővel együtt mindenik gyermekhez az öt fogásukhoz mért szívvel és szeretetteljes szavakat intéztek és bátorították őket az iskolába való feljárásra; ugyanezt tették a gyermekek szülei is. A megnyitás napjának délutánján a gyermekek szülei iratták be a vendégeiket tanítójuknál, ki is azoknak neveit az iskola felvételi naplójába és anyakönyvébe jegyeztette be. Kivánatos lett volna, hogy Steinfeld ur jószágának tőzsomszágában fekvő, Semsey Andor-féle birtokoknak bérleti is felküldték volna a tanyabeli gyermekeket az iskolába, a mire Steinfeld ur által több ízben fel is kérték. — Ugy vagyunk értesülve, hogy a macsi iskolához közeleső debreczeni tanyákon lakó szülők is ezen iskolába fogják gyermekeiket járattatni, kiknek részére örömmel ajánlotta tel nevezett nagybirtokos és neje az általuk fenntartott iskolát. — Hogy a rendes tanítás megkezdésére nézve semmi akadály ne legyen, a nemes gondolkodó iskola-alapítók a kir. tanfelügyelő ajánlataira a legnagyobb készséggel és szívesseggel töltve a gyermekek részére rendelték meg és szerelték be a szükséges tankönyveket és tanszereket. — Az iskola megnyitásának egy-szerüségé mellett is lélekemelő ünnepélyt K. S. József kir. tanfelügyelő azzal rekesztette be, hogy Steinfeld Mihály urnak és ne-jének az összes szülők jelenlétében örömmel és igen szívesen köszöntö meg a közoktatás és nép-nevelés oltárára hozott áldozatokat, kiknek tö-vábbra is jóakarattal és szeretettel legmelen-gebben ajánlotta az iskolát tanítóival és növ-endékeivel együtt a egyuttal a fiatal tanítót is megismertette a szülőkkel s azoknak gyer-mekeivel, bevezetve őt a gyermekekkel való szíves és szeretetteljes bánásmódba és a velők való foglalkozásra, valamint a tanításnak növendékeivel leendő mikénti megkezdésére nézve, kik valószínűleg mindnyájan első osztálybeliek lesznek: a mennyiben 3-5 gyermekeél több közöttük nincsen olyan, a ki iskolába járt volna, azok is kevés ideig jártak, s az előleges kikérdezésekből az látszik, hogy az is eléjelejtették, a mit tanul-tak. — A kir. tanfelügyelő Isten áldásának és kegyelmének kívánása után hagyta el az iskola tulajdonosaival együtt a tautermet, hogy abba rövid idő múlva ismét látogatást tegyen s a szükséges irányadó utasításokat annak idejében a tanítónak megint megadhassa.

— **Zónarendszer és a vidéki városok.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara 1890. évi jelentésében a m. államvasutak új személy-díjszabásáról szólván, a következőket említi fel: Mult évi jelentésünkben felhoztuk sokaknak azt az aggodalmát, hogy ez a rendszer a vidéki városoknak nem fog javára válni. Magunk ez aggodalmak jogosultsága iránt ugyan nem nyilatkoztunk, hanem kijelentettük, hogy ezt későbbi tapasztalatok alapján akarjuk meg-tenni. Ma, miután a lefolyt évben ez irányban tapasztalatokat szereztünk, kötelességünknek véjük nyíltan kijelenteni, hogy a szemé-ly-szállításnál alkalmazott díjrendszer káros hatásai kerültek a vidéki városainkban nem észlelhetők. Mert igaz ugyan, hogy a távolsági forgalom részére igen olcsó díjtételek levén megállapítva, azok az ország fővárosába irányuló forgalmat rendkívül fe-lesztették, de a szomszédos állítások számára biztosított szintén nagyon alacsony tételek viszont az egyes vidéki gyüponok forgalmát tetemesen élenkítették, ugy, hogy azok ebben a netán rovásukra fejlődő központi forgalommal szemben teljes mérvű kárpótlást nyertek.

nagy horderővel bíró közlekedési vonal az idei aratás eredményének elszállítására már felhasználtató legyen. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Mahlert Zoltán miniszter tanácsosa a szokásos műszaki szemle megtartására szombaton városunkba érkezik s az egész vasu-tonalat bejárja.

— **Kassa-Odaberg felé új vonatot ké-rünk.** A mennyiben biztos tudomásunk van arról, hogy a nyári menetrend összeállítása előtt az államvasutak igazgatósága számára a debreczeni üzletvitésforgalmi osztályában különböző tervek, illetőleg vélemények készül-tek, az üzletvitésforgalmi osztályában ajánljuk azon már régóta hangzott köz-ohajtást, hogy Debreczenből a kassa-oderbergi vonatokhoz való csatlakozás céljá-ból a nyári hónapokban egy külön gyors vonat, vagy gyorsított személy vonat legyen a menetrendbe beállítva. Ez jogosult és mel-lyen óhajtatás a közönségnek, a mely a nyári hónapokban igen sürűn látogatja az északi megyéket turistás és furdözés cél-jából. — Ha azonban a gyorsjáratu gőmoz-donyoknak előtűnik is ösmeretes nagy hiánya miatt a kívánt vonat beállítása nem volna keresztül vihető, arra kéreljük az igen tisztelt üzletvitésosztályt, hogy legalább a beteg és gyöngédkedő utasok számára egy, esetleg két külön direkte kocsinak a közönséges személy-vonathoz való csatlakozását a kassa oderbergi pályára való felhasználás végett kieszközölni méltóztatassék, hogy ezáltal a furdók látogatása kényelmesebb tétessék. — Talán ezen kére-lem nélkül is szándéka van az üzletvités-osztálynak ilyen célszertű változtatást az állam-vasutak igazgatóságánál kieszközölni, ha igen és ha ez sikerül, nagyon lekötelezi maga iránt a debreczeni és debreczenvidéki kö-zeget.

— **Választmányi ülés.** A Vöröskereszt egyesület Debreczen városi választmánya tegnap igen látogatott választm. ülést tartott gróf Bethlen Mikó Róza és Simonffy Imre elnök-lete alatt. Jelen voltak: Simonffy Imréné, Leeb Pálné, Paksy Imréné, Csiffy Katalin, Medve Kálmáné, Kola Jánosné, Kaszanyitzky Endréné, Varga Ferencné, Holländer Dezsőné, V. Szabó Jánosné, Veresné Szatmáry Teréz, Zádor Lajos, Balogh Ferencz, Tóth Lajos, Szabó Kálmán, Koszorus Lajos, dr. Sárváry Gyula, Márk Endre. Az ülés szombat dé-lután tartandó közgyűlés tárgyait készítette elő. Felolvastatták az évi jelentést, melyből kiemeljük, hogy a főkotó illető bevételi hányad 1598 frt 47 kr, a központot pedig 140 forint illeti. Az egész művelt világot beháúzó vörö-kereszt egyleti intézmény működéséről egy nemzetközi bulétn jelent meg, melyet Balogh Ferencz volt szives ismertetni. A választmány föl fogja kérni a helyi lapokat, hogy ezen ös-mertetést közöljék. A főkegyelet kötelekébe a vöröskereszt egyesületnek időközben Debreczenbe költözött következő tagjai: Sághy Gyula és neje, Schranz Lajosné és Zichni Kálmán föl-vevették. Egyéb folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— **Lóverseny.** A folyó hó 18 és 19-én tartandó debreczeni lóversenyek nevezései tegnap este 10 órakor igen kedvező ered-ménnyel zárattak. A nevezések részletes ki-mutatását szombati számunkban közöljük. — Egyelőre megemlítjük, hogy említett verse-nyeinkre összesen 39 ló-s legnagyobb része lelivér lett nevezve. Belépti jegyek ezen lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur díszmüaru kereskedésében (városháza alatt), mai naptól kezdve mér kiválthatók.

— **Párisi bálók.** Két ritka fényes tánc-igalombot a napokban Párisban. Az egyiket Montesquien grófé rendezte palotájában. V i r á g u n e p é l y volt a czime és minden hölgy más-más virágnak öltözött. A virág jel-mezek terén valóságos forradalmat jelentenek az ott viselt öltözetek. A női tanc rend virágos czimlappá, cotillon virágjandékai a különböző virágillattal telített levőgő: valóságos virág-regét varázsoltak a vendégek elé. Nem kevésbé látogatott és fényes volt a divatrusok bálja Franciaország minden sarkából, de meg Belgiumból és Angliából is sok kíváncsi ér-kezett. Mert ott már a jövő évben v i s e l e n d ő b á l i t o i l e t t e k szerepeltek. E bálnak az előszöszött különös érdeket, hogy az elsőrangú divatüzemek a jövő divatjába öltöztették hölgyeiket. Volt a ki papírral és írónnal jelent meg, de az éber rendezőség meghúsiította a fényes új tolették lemosalását. Worth pedig büszkén mondotta: „Ime végre egy bál, melyen a legdrágább ruha is ki van fizetve.“ A táncot hangverseny és szavalat előzte meg, elsőrangú művészek közremű-ködésével.

— **Kataszteri munkálatok Hajdumegyében.** A pénzügyminiszter leküldötte Debreczen város közönségéhez az idei országos kataszteri felmérések és mérnöki helyszínelés-előirány-zatát azzal a felhívással, hogy a városok és községek azt figyelmesen tanulmányozzák s a kirendelt mérnökök kezéinél lévő nyílt rendeletben felsorolt tergalmányokat, mint például a mérnökök szolgáltatott lakását példálul a mérnöki jeleket stb. vonatkozás nél-kül állítsák elő. Hajdumegyében az idén mérnöki helyszínelés lesz Alsó-Felső J ó z s á n és N á n á s o n, továbbá a Tisza folyó szá-ki vizsgálása érdekében a mult évben megkezdett különböző mérnöki helyszínelést folytatják, C s e g é n, Egy e k e n és Debreczen város határánl nyilvánartartás végeznek Hajdum-gye azon községeiben, a hol a folyamokban lévő telekkönyvi bál szerkesztés azt szükségessé teszi és ha az művelni megkezdése közel kilátásba vehető. Mindzen munkálathoz az

illető községek irodát, napszámókat, anya-got, kocsit tartoznak adni, ingyen.

— **„Közgazdasági bank részvénytársulat Debreczenben“** lesz a czime annak az új pénzintézetnek, amelynek tervezéséről már többször írtunk s működési programját is két cikkben ösmertettük. Ezen cím rövid s mégis teljesen kifejezi azt az új működési tért, a melyet a bank elsősorban és kiválólag művelni fog. A bank teljesen önálló pénzinté-zet lesz. Kétszáz ezer forint részvénytőkéje legnagyobb részben jegyezve van s ebből igen igen csekély összeg esik más városbeli-ekre. — Nyilvános aláírásra mindössze 8-10 ezer frt. értékű részvény bocsátatik. A részvények 100 frt névértékűek lesznek, s azok teljesen befizetendők. — A bank már a folyó hónapban megtartja alakuló közgyűlését; a végreható bizottság, melynek tagjai dr. Király Ferencz orsz. képviselő elnöklete alatt Mayer Emil gözmalmi igazgató, Horváth István birtokos és sertésnagykereskedő Feischl Károly kereskedő, Buday József földbirtokos, Komlóssy Dzsó házbirtokos és Lukács Armin kereskedő, már üzlethelyiséget is bérelt a Tisza palota rózsateri földszintjén.

— **Zene.** Vilmos Lajos sörösarnokában holnap este hal-estély lesz, mely alkalommal a Boka testvérek zenekara játszik.

— **Teljes ellátásra két izr. tanuló vagy fiatal kereskedő** segéd elfogadjatik. Kényel-mes szép külön bejáratu lakásról s jó ellátás-ról gondoskodva lesz. Bővebbet lapunk szer-kesztőségében.

— **Egy két gimnásiumot** végzett tanonc felvétetik a Debreczeni Ellenőr könnynyom-dájában.

— **Irodalom és művészet.**

A szabadságharc-szobor bíráló bizott-sága egy óráig tartó tanácskozás után egy-hangúlag hozott megállapodásra jutott, a mennyiben elhatározta, hogy a kitűzött díjak kiadását nem javasolja, egyrészt a pályázati feltételek általános meg nem tartása, másrészt a költségvetés túllépése, végül a felfogás eltévesztése miatt; az eredményt magában véve örvendtesnek találja, mert látszik, hogy a pályázó fiatal művészek alapos tanul-mányokat tettek és ezen felül anyagi áldozat-okat hoztak a szabadságharc-szobor ügyének és így megérdemlik, — hogy elismerésben részesüljenek. A bíráló bizottság ezért javo-solni fogja a szoborbizottságnak, hogy a rendelkezésre álló összegből jutalomdíjakat engedélyezzen. Erre nézve azt határozta a bizottság, hogy a jutalmazandó művészeket két csoportba ossza: még pedig első sorban kitüntetendőkre és másodsorban kitüntet-nőkre. A bizottság az első csoportba nagy szávazattal bízott Zala Györgyöt, Strobl Alajost és Róna Józsefet osztotta, a második csoportba pedig Köllő Miklóst, Széchy és Donáthot. Hogy megbiznak-e valakit a kivi-teltől vagy pedig új pályázatot hirdetnek-e, arról egyelőre nem volt szó, mert ezt a későbbi ülésen fogják tárgyalni, a melyet valószínűleg vasárnap délelőtra hívnak össze.

melyben a beszüremkedő napsugarak rezgő fényt hintettek kigyult arcaikra. Egész lényüket a szép jövő igézte foglalta le s alig vették észre Pál közeledését is, a ki tikkadtan a hő-ségtől kipirult, izzadt arcczal kutya kisérété-ben lépett be a vasrácsos nagy kapun át a parkba.

A mama egy szemhunyoritással figyel-meztette kegyencét, hogy titkos megbeszélésük véget ért. Miklós hevíltén, bensőségessé csókolta meg az idős nő keskeny kis kezét, halkán néhány köszönő szót rebegve, mely édes era-gadtatást keltett a jó asszony gyöngéd szí-veben.

Miklós áthatva kiváltságos személye fon-tosságától, a jövődöbeli nagy miniszterhez illő leereszkedéssel, tüntető mosolylyal üdvözölte ifjabb testvérét, azt vállán többszörösen megve-regetve, hogy meggyőzőbb legyen a szívély-sege.

Az ebéd alatt nyilvánvaló, hogy megint Miklós ur vitte a nagy szót, visszamlékezve a Zanzibár, Zambézi és a Jöreménység fokán átélrt fázástó, küzdelemteljes kalandjaira.

Ilona az eszményi szép és peregényes haj-lamu leány elbűvölten hallgatta, a nyájás, figyelem és meglepetés mosolya ült arczá-n, Képzőlgő agya megtestesülve látta az alkotott ideált. Szép volt és bátor, hasonlóan ahöz a lovaghoz, ki szembeszáll a bösz sarkánylyal, hogy megnyerje a bűbajos királykisasszony kegyét. Igen, mindazok a tulajdonokat vélte feltalálni ebben a szeretetreméltó, hódító külseji fiatal emberben, melyekkel képeletében felru-házta azt a férfit, a ki legelsőben és örökre meg fogja hatni álmódózó lelkét. Ugy tetszett neki, mintha új nap költözött volna a kastély komor falai közé, mely éltető meglepével nyájassá és csillámlóvá teszi a megszokott régi bizalmas, finom faragású butorokat. Tücsökün-nyögés, virágillat és napsárga rezgett a légben s mindez imádásraméltó varázsával még so-h sem bájolta el annyira érzelmes lényét, mint most, mióta Miklós kedves jelenléte új életet lehelt valamennyiök lelkébe. Eddigélle nem is-mert melegség járta át romlatlan szívét s egyidejűleg úgy érezte, mintha ez az új, fényes nap elvakítaná őt teljesen szemkaprázóató világosságával. Minő gyönyörű volt körülötte minden és tapasztalatlan gyermeket lelke önkénytelenül merült bele a szédítő kísértés hívogató karjaiba és szíve megnyílt észrevétlenül legelőször ama édes érzelmen előtt, melynek szerelem a neve.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó Iaptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Hamisított fekete selyem.

Ha elégetünk a vásárlandó kelméből egy darabkát, az esetleges hamisításra azonnal rájövünk. A valódi, tisztán festett selyem rögtön ösmeresedik, hamar ellobban és kevés világszóra hamut hagy hátra. A hamisított selyem (mely hamar szallanosodik és törli) lassan ég, kivált a „keresztcsálak“ maradnak izzók (ha nagyon telítve vannak festékekkel), sőt étbarna hamuja van, s ez, a valódi selyemmel ellentétben, nem ráncosodik hanem összecsavarodik. Ha a valódi selyem hamuját összeenyomjuk, az porrá válik, a hamisítotté nem. **G. Henneberg** (os. és k. adv. szállító) selyemgyári raktára Zürich készséggei küld bárki-nek valódi selyem-mintaiból, s portó és vámentesen szállít egész ruhákra való, vagy végzámra. (4)

LAKÁS berendezésekkel

teljes választéku raktár
szőnyeg, butorszövet,
függöny
ágy és asztaltakarókban
Kuncz József és Társa
c z é g n é l
kistemplom bazár. (4)

Intelligens és tisztességes egyének, főképpen
cipész és szabó segédek
alkalmazást nyerhetnek **Naidlinger G.** udvari szállító eredeti Singer varógép raktárában u t a z ó ü g y n ö k i minő-ségben előnyös feltételek mellett.

Tóth Mór

Női-divat Ujdonságok:

Ruhaszövetek és díszek
Jó mosó toleok és satimok.

Napernyők:

nagy választékban érkeztek

GYENES LAJOS

Nőidivat raktárban

Debreczen főtéren, városház épület.

Mintákat kívánatra bérmentve küld.

Megjelent

Archimedes. Szilárdágtan: Kérdésekben és feleletekben. Ismétlőkönyv technikusok részére. 115 ábrával, ára 1 lrt.

Hegyesi J. Legnagyobb Házi czukraszás: kézikönyvnek új és bővített kiadása. Tartalma: hogyan készítsenek otthon az összes konzervfélék, csemege-sütemények. Dobos Hegyesi, Deák, Linczi és egyéb torták, theasütemények, szalonczukorkák, különböző érekek fagyaltok, befőtt és becsinált gyümölcsök. A könyv ára 1.20, bérmentes küldéssel 1 ft 40 kr.

Hegyesi J. Előtek. (Assietten.) Tartalmazza a legújabb levelek nekeit, majonaise, aspik, ragunk, stb. készítési módját. E terjedelmes könyv ára 80 kr. Bérmentes küldéssel 95. Legzélszerűbb ez öszegzet alatti kiadóhivatalba küldeni.

Rozsnyai Károly.

antiquariuma és könyv-kiadóhivatala
Budapest, Muz-um-körút 15.

„Nincs többé fejfájás”

D. GÖTZ
MIGRAINE-PORA

huszonöt év óta egyedül, ideges, reumaszerű, sötétgyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott, mit több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít.

Utolsó időben a

MADRIDI UDVAR

feltűnő eredménnyel használta, 1 doboz ára használati utasítással 2 ft, 1 kis próba-doboz használati utasítással 1 ft. Eredetiben

kapható csak az egyedül Fáykiss József „nagy Kristóf-ház” címzett gyógyszer-tárában, továbbá Török Józsefnél, király-u. 12. Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil — Tamásy Béla gyógyszerész utraknál. (1)

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

1803.
1891. tkv.

III.

Arverési hirdetem, kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár mint végrehajthatónak Balogh György és Balogh László debreczeni lakosok végrehajtást szenvedő elleni 170 ft 52 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (és kir. járásbíró-ság) területén levő a debreczeni 518. sz. tkjvben A. + 530. hrsz. alatt felvett ingatlanra azonban a sz. kir. Debreczen város javára B. 1. rsz. alatt bekebelezett telek tulajdonosi jogának épségben tartása mellett az árverést 720 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi április hó 29-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 72 forintot k e s z p é n z b e n, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jeizett á r f o l y a m m a l s z á m i t o t t é s a z 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Debreczen 1891. évi márczius hó 12. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszki bíró.

Gyümölcsfa

eladó.

A kir. gazdasági tanintézetben kiültetésre alkalmas mindenféle gyümölcsfa eladó. Megrendelhetni az igazgatóságnál, hol árjegyzék kapható.

750. tkv.
1891.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Biró János és neje végrehajtást szenvedő elleni 105 ft 38 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén fekvő a debreczeni 433. sz. tkjvben A. + 446. hrsz. alatt felvett ingatlanra az árverést 720 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi április hó 20-ik napján délután 3 órakor, a debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 72 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Debreczenben 1891. évi január hó 30. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

NAGY KÁROLY
kir. tszki bíró.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

női ruhaszövetek

hozzávaló legújabb díszek már raktárunkra érkeztek

s azokat ujonnan megnagyobbított üzlet-helyiségünkben

igen jutányos áron árúsítjuk el.

Az idén igen nagy választékban tartunk

napernyőket

feltűnő olcsó árakhoz.

Szabó Lajos fia.

Védjegy 319. és 320. sz.

fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elparolgása után, ugyszintén fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpora-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr, egy kisebb üveg ára 45 kr

Kardos László

czeg'édutoza.

Ajánlja legelső rendü

vásznait, asztalneműit,

zsebkendőit, törülközőit, kavésiteritékeit,

az annyira kedvelt

lyukasszegélyü étkező és thea készleteit, saját gyártmányu

női férfi és gyermek

fehérneműit, Vattás és nyári paplanait.

Teljesen jó mosatu női ruha

Zefireit francia batisztait. 2)

Az általánosan ismert, jó hírnevűek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kek nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszermind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kitűnő háziszer; különösen a bedörzsölés-kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszeremind fogtisztító szerül is a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elparolgása után, ugyszintén fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpora-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Brázay Kálmán
Budapestben, IV. ker. Múzeum-kő ut 23. sz.

Kapható: Debreczenben Geréby Fülöp, Csanak József és Richl József Zelmos urak fűszerkereskedésében.

		GRAEPEL HUGÓ GÉPGYÁROS MARSHALL SONS & CO. LTD VEZÉRÜGYNÖKE Y., KÜLSŐ VÁCZI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 46. (EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR.) Ajánl legkitűnőbb szerkezetű konkolyválasztókat (Trieur) és gabona tisztító rostákat, ugyszintén legújabb rendszerű sorvetőgépeket, könnyű faju kétvasú ekék-, csöves tengeri darálókat, kukorica morzsolókat, szecskavágókat, repavágókat, továbbá löhere-toklászoló készüléket, bármily gyártmányu cséplőgéphez, valamint őrlőmalomok és malomberendezési gépeket, nevezetesen: gabona tisztítókat (Eureka), tarárok, malom trieurök, hengerek, felhordók, dara tisztító-gépek és malom vasrészeket; lyukasztott rostalemezek és általában mindennemü gazdasági gépek és eszközöket legolcsóbb áron és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Árjegyzékek bérmentve küldetnek.			